

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Novæ Observationes Et Additiones Ad A. R. P. D. Bartholomæi Gavanti Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli ac Sac. Rit. Congregat. Consultoris Commentaria In Rubricas Missalis Et Breviarii Romani

Adjectis Summorum Pontificum & Sac. Rit. Congreg. Decretis usque ad
præsens emanatis

Complectens omnia Gavanti Commentaria in Rubricas Breviarii - Cum
Indicibus Decretorum, Rerum atque Verborum notabilium

Merati, Gaetano Maria

Augustæ Vindellicorum, 1740

VD18 10783695-002

De tempore Paschali. XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39775

Ad Primam verò dum Lector Martyrologii annunciat hodie tono sollemniori sollemnitate Paschalem dicens: *Hæc dies, quam fecit Dominus &c.* Omnes in Choro stant nudo Capite: cum verò postea dicuntur Kalendaræ, & annunciat Martyrologium sequentis diei, omnes sedent more solito. Ad Primam, Tertiam, Sextam, & Nonam, post *Deus in adiutorium*, & *Gloria Patri &c.* cum *Alluja* in fine, dicuntur immediatè Psalmi consueti (qui ad Primam sunt iidem, qui in Festis, scilicet *Deus in nomine tuo, Beati immaculati*, & *Reverbe*) quibus finitis inchoatur ab Officiatore Antiphona *Hæc dies*, quam prosequitur Chorus, & postea dicitur Ora-

tio, quæ ad Primam est, ut in Psalterio, *Domine Deus &c.* & post eam reliqua, prout in Psalt. ad Primam in Dominica. Lectio brevis: *Si consurrexeris cum Christo &c.* ut ibidem.

Ad reliquas Horas minores post Antiphonam: *Hæc dies &c.* Psalmis consuetis immediatè subjunctam, dicitur ab Officiatore: *Dominus v. biscum &c.* & Oratio diei posita in Laudibus, ac reliqua pro more.

In fine Laudum, ac Vesperarum tantum dicitur *Benedicamus Domino, Alleluja, Alleluja*, & respondetur *Deo gratias, Alleluja, Alleluja*, & ita cantantur Horæ Canonice usque ad Vesperas Sabbati in Albis exclusivè.

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Cap. XV. De Tempore Paschali.

I. Gavant. pag. 98. col. 1. num. 2. - *In secunda Feria &c.* Si Festum Annunciationis B. M. V. occurrat in Parasceve, vel Sabbato Sancto, sicut contingit in nostris Tabulis perpetuis V. & VI. tunc ex Decreto S. R. C. edito 11. Martii 1690. & dato in nostro Indice sub n. 159. transfertur ejus Officium, unà cum præcepto audiendi Missam, & vacandi ab operibus servilibus, ad hanc Feriam secundam post Dominicam in Albis, ita ut alia Festa, vel prius translata, vel in hanc Feriam incidentia, si hæc posteriora non sint altioris Ritus, protrahenda, vel transferenda sint (quoad Officium, & Missam) in aliam diem non impeditam; eò quòd per dictum Decretum ab Alexandro VIII. approbatum, hæc Feria II. sit dies fixa in tali eventu pro dicta Festivitate Deiparæ. Unde deducitur, quòd si Festum Annunciationis, quod est secundæ Classis, ob Festum aliud altioris Ritus, nempe primæ Classis, in eadem hac II. Feria occurrens, aliquando, aut alicubi transferri debeat quoad Officium, & Missam; non propterea transferri debet obligatio in hac eadem Feria II. audiendi Missam, & vacandi ab omni opere servili, quia semper

perseverat Annunciationis Festum hæc die affixum in prædicto eventu; Quo die in tali casu prohibentur Missæ in Oratoriis privatis.

Quamvis tamen Annunciatio tanquam Festum secundæ Classis cedere debeat Festo altioris Ritus, seu primæ Classis occurrenti in hac Feria II. ut exprimitur etiam in Decreto allegato S. C. non tamen cedit Festo altioris Ritus solummodò translato, eò quòd hæc Feria II. est dies fixa pro Festo Annunciationis, quando hoc à Parasceve, aut Sabbato Sancto in eam transfertur, atque adeò impedit respectu alterius Festi etiam Ritus altioris, quando hoc ob proprium suum diem impeditum necesse habet pariter transferri.

Videndum est etiam Decretum editum die 14. Junii 1692. & positum in nostro Indice sub num. 171. in quo statuitur, ut quotiescunque contingat Annunciationis Festum etiam quoad solum Officium post Octavam Paschæ transferri, idem ceteris Festis æqualis Ritus semper præponatur, licet temporis ordine sit in Kalendario posterius illis, ex quo sequitur, quòd si hoc modo transferri debeant Festum S. Joseph, & Festum præ-

dictum

dictum Annunciationis, licet utrumque sit secundæ Classis, & Festum S. Joseph sit prius in Calendario, tamen ob reverentiam Incarnationis prius transfertur memoratum Festum Annunciationis; ubi autem S. Joseph est Patronus loci, seu Ecclesiæ Titularis, prius transferendum esset hujus Festum ob majorem Ritus sublimitatem.

In nostris Observationibus supra ad Cap. VII. Sect. III. num. XV. agitavimus questionem, utrum, quando celebratur Festum Annunciationis hac II. Feria tanquam die fixa, juxta allegatum Decretum S. C. ab Alexandro VIII. approbatum in Ecclesiis sub eodem Titulo Annunciationis B. M. V. consecratis, possit celebrari idem Festum cum Octava? & fuimus in sententia affirmativa, videri igitur possunt ea, quæ ibidem à nobis dicta sunt.

II. Gavant. pag. 98. col. 1. n. 3. - - *Psalmi dicuntur hoc tempore Feriales &c.* Sicut toto hoc tempore Paschali in Officio de Feria dicuntur Psalmi Feriales ad Matutinum sub unica tantum Antiphona *Alleuja*, ita in Festis novem Lectionum Psalmi in quolibet Nocturno dicuntur sub prima tantum Antiphona ejusdem Nocturni, servato Ritu Duplici, vel Semiduplici competente ei Festo, de quo fit Officium.

In Festis Simplicibus pariter Psalmi omnes de Nocturno currentis Feriæ dicuntur sub una Antiphona *Alleuja*, ut notatur in Psalterio tempore Paschali, & in prædicta Feria II. post hanc Dominicam in Albis.

In Festis SS. Apostolorum, & Evangelistarum, necnon unius, aut plurimorum Martyrum hoc tempore Paschali occurrit Officium dicitur, uti notatur in Breviario suo loco, tempore Paschali.

In Festis verò B. M. V. Confessorum Pontificum, & non Pontificum, item Sanctarum Virginum, & non Virginum aliorumque non habentium Officium particulare pro tempore Paschali, Officium fit, ut aliis temporibus, nisi quod ad Invitatorium, Anti-

phonas, versusque Nocturnorum, ac reliquarum Horarum (exceptis tamen Versibus precum, quæ dicuntur ad Primam, & Completorium) necnon ad Responsoria Lectionum in Nocturnis additur in fine unum *Alleuja*, dummodo jam antecederet *Alleuja* aliquo non terminentur, tunc enim aliud juxta Rubricas, non additur. Advertendum etiam, quod non dicitur tertium Responsorium in Officio Feriali, sed ejus loco Hymnus *Te Deum laudamus*, quia harum Feriarum Officium est Festivum usque ad Ascensionem, excepta Feria II. Rogationum, in qua dicitur tertium Responsorium loco *Te Deum*.

III. Gavant. eod. num. 3. - - *Ad Laudes iidem semper Psalmi dicuntur &c.* In Feriali Officio ad Laudes Antiphonæ, & Psalmi toto hoc tempore Paschali dicuntur de Dominica, ut in Psalterio tempore Paschali. Capitulum: *Christus resurgens ex mortuis &c.* uti notatur Feria II. post Dominicam in Albis in proprio de tempore, necnon in fine Laudum Dominicalium ante Canticum *Benedictus*. Hymnus, & Versus, ut in Dominica in Albis, Antiphona ad *Benedictus* propria, Oratio Dominicæ præcedentis.

IV. Gavant. eod. n. 3. - - *Et Commemoratio de sola Cruce &c.* Post prædictam Orationem fit in eodem Officio Feriali Commemoratio de S. Cruce, non quidem illa, quæ alioquin dici solet per annum in Officio Feriali, sed alia Tempori Paschali propria, quæ pro Laudibus, ac Vesperis adnotata est dicta Feria II. post Dominicam in Albis in proprio de tempore, & dicitur quotidie in Laudibus, ac Vesperis usque ad Ascensionem tam in Officio de tempore, quam de Sanctis, nisi sit Duplex, vel infra Octavas: alia autem Commemorationes de S. Maria, de Apostolis &c. non dicuntur toto tempore Paschali.

Prima Ferialis Officii toto tempore Paschali dicitur, uti in Festis, dicendo tantum tres Psalmos consuetos sub Antiphona *Alleuja*, ut in Dominica tempore Paschali. Ca-

pitulum *Regi seculorum &c.* Hymnus cum clausula Paschali. In Responsoris Brevibus duplex *Alleluja* cum Versu: *Qui surrexisti à mortuis &c.* usque ad Ascensionem etiam in Festis (nisi proprium habeant, ut habent Festa B. M. V.) Preces de Dominica, ut ibi in Psalterio. Ad Absolutionem Capituli Lectio Brevis: *Si consurrexisti &c.*

Ad *Tertiam, Sextam, & Nonam* in Feriali Officio huius Temporis dicuntur Hymni cum clausula Paschali; Psalmi sub Antiphona *Alleluja*, ut in Dominicis tempore Paschali modo notato in Psalterio, & proprio de tempore dictæ Feriæ, Capitula, & Responsorialia Brevia uti notantur ibidem, Oratio Dominica præcedentis.

Ad Responsorialia Brevia prædictarum Horarum tum in Ferialibus, tum in Festis occurrentibus hoc tempore Paschali, nempe ab Octava Paschæ, usque ad Sabbatum post Pentecosten inclusive, ante primum Versum dicantur duo *Alleluja*, quæ etiam post dictum primum Versum ante *Gloria Patri*, repetuntur loco partis Responsorii (extra tempus Paschale alioquin poni solitæ) in fine au-

tem secundi Versiculi dicatur tantum unum *Alleluja*, ut in Rubrica Sabbati in Albis, ac Rubrica generali 28. num. 5.

Vesperæ FERIALES dicuntur sub una Antiphona *Alleluja*, in Festis verò dicuntur pro quolibet Psalmo suæ Antiphonæ sub Ritum Duplici, vel Semiduplici, vel propria, si eas habeant, vel de Communi, addendo in fine cujuscunque Antiphonæ *Alleluja*, prout fit ad Laudes; ad Completorium verò loco Antiphonæ *Miserere* dicitur *Alleluja &c.* prout notatur in Breviario. In Officio parvo B. M. V. quod tempore Paschali dicitur, in Choro non additur *Alleluja* Antiphonis, neque Versibus, neque Responsoris, ut habetur in Rubrica generali 37. & confirmatur S. C. Decreto edito die 28. Martii 1626. & dato in nostro Indice sub n. 52.

Ceterum sicut si fiat translatio alicujus Festi à Tempore non Paschali ad Paschale, recitantur Officium, ac Missa, prout tempore Paschali, ita, si fiat translatio à tempore Paschali ad non Paschale, recitantur prout tempore non Paschali.

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Cap. XVI. De Litanis majoribus & minoribus.

I. Gavanti. pag. 99. col. 1. n. 1. - *Si occurrant Litanie majores in Paschæ &c.* De Litanis tum majoribus, tum minoribus sermonem habuit Gavantus etiam tom. 1. part. 4. tit. 1. n. 7. & seqq. & nos quoque nonnulla ibidem observavimus, & addidimus, unde ne eadem hic repetantur, videantur ibidem dicta, præsertim quoad originem talium Litaniarum, & quoad Missam post eas celebrandam; hoc loco aliqua adjiciemus, spectantia ad Horas Canonicas recitandas in Ferialibus, quæ Rogationum dicuntur, & ad Ritum servandum in Processionibus, in quibus præfata Litanie recitantur.

II. Gavanti. pag. 99. col. 1. n. 2. - *Nunc autem Homilia legitur super Evangelium Mis-*

se &c.) Tres dies præcedentes Festum Ascensionis vocantur FERIAE Rogationum, quia in iis fiunt *Litanie minores*, id est, *Rogationes*, seu *Deprecationes*, ob remissionem peccatorum obtinendam, pacem, conservationem frugum, & cæteras necessitates; primus prædictorum dierum vocatur communiter FERIA II. Rogationum, quia occurrit in FERIA II. talis Hebdomadæ, & ita secundus dictorum dierum vocatur FERIA III. Rogationum &c. de quibus hoc loco notandum occurrit, quod FERIA II. Rogationum est *Feria major*, unde licet non excludat Festum novem Lectionum in ea occurrens, etiam translatum, quo minus in ea possit celebrari, debet tamen fieri semper de eadem FERIA